

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-9/23-S

Název	Gymnázium a Střední odborná škola ekonomická, Sedlčany, Nádražní 90
Sídlo	Nádražní 90, 264 80 Sedlčany
E-mail	goa@goasedlcany.cz
IČ	61 100 242
Identifikátor	600 007 855
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radomír Pecka
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Nádražní 90, Sedlčany
Termín inspekční činnosti	16., 19. a 20. ledna 2023

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (ŠVP), naplňování ŠVP a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vzdělávala k termínu inspekční činnosti celkem 412 žáků, z toho 229 v osmiletém a 109 ve čtyřletém oboru vzdělání Gymnázium a 74 žáků ve čtyřletém oboru s maturitní zkouškou Obchodní akademie. V minulém školním roce

se podstatně zvýšil počet žáků v oboru Obchodní akademie (oproti školnímu roku 2018/2019 o 66 %), podobně v posledních třech školních rocích stoupal zájem o čtyřletý obor Gymnázium. Stabilně vysoký je zájem o osmiletý obor.

Škola identifikuje 11 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho se jeden vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu. Z jiných závažných důvodů ředitel školy (dále „ředitel“) povolil toto vzdělávání jednomu žákovi. Z celkového počtu 16 žáků s odlišným mateřským jazykem pro 12 z nich z důvodu jazykové bariéry vypracovala škola plány pedagogické podpory.

Stravování žáků je zajištěno v nedaleké školní jídelně jiného subjektu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola úspěšně realizuje koncepci rozvoje, která vychází z daných podmínek a reálné situace a plynule navazuje na činnost předchozího vedení. Zdařila se modernizace a zlepšení materiálního vybavení, efektivně byly využívány finanční zdroje a úspěšně se uskutečňovala generační obměna pedagogického sboru. Proběhly vhodné změny v rozvoji nadání žáků nejen v předmětu odborná práce, ale také v podpoře jejich cizojazyčných kompetencí v nepovinném předmětu připravujícím žáky na složení mezinárodní zkoušky. Účelně bylo promyšleno a nově zavedeno pět zaměření v Obchodní akademii. Jednoduchá organizační struktura vyhovuje aktuálním potřebám školy. Účinnost řídicí činnosti zvyšuje demokratický způsob jednání, jehož výsledkem je vytvoření příznivých a funkčních vztahů.

Vedení školy kontroluje a vyhodnocuje všechny oblasti činnosti školy. Monitorování a vyhodnocování úrovně výchovně vzdělávacího procesu v rámci hospitací však není doprovázeno jednotným nastavením a důsledným vyhodnocováním funkčních opatření ke zvýšení kvality průběhu výuky.

Pravidelnými aktualizacemi učebních plánů ŠVP škola aktivně podporuje prohlubování gramotností, odborných dovedností a všestranný osobnostní rozvoj žáků ve všech oborech vzdělání.

Od nástupu do funkce (2016) se řediteli spolu se svou novou zástupkyní podařilo rozšířit spolupráci se základními školami, zefektivnit její propagaci na veřejnosti a prezentaci v on-line prostředí. Pokračuje efektivní spolupráce se spolkem rodičů, s podniky a firmami v regionu. Rozvinulo se partnerství s Nadací Orlen Unipetrol nebo s VŠCHT, což napomáhá k zajištění odborné praxe, k získání vybavení a pomůcek do laboratoří a zejména k rozvoji nadání a zájmu žáků formou stáží na vědeckých pracovištích či jejich přípravou na soutěže. Také rozvoj sociálních kompetencí je vhodně podporován charitativní spoluprací s místním hospicem nebo s Nadací Olgy Havlové. Prostředí vzájemné spolupráce i otevřené komunikace se škole daří vytvářet i při schůzkách Studentské rady. Účelná je spolupráce členů školního poradenského pracoviště, projevující se v minimálním počtu závažnějších kázeňských problémů žáků. Výchovná poradkyně a školní metodička prevence se společně s pedagogy podílejí na zajištění potřebné péče o žáky vyžadující speciální vzdělávací nebo výchovné přístupy, zástupkyně a současně kariérová poradkyně poskytuje žákům vyšších ročníků kvalitní odbornou pomoc a potřebné informace v oblasti profesní orientace.

Vedení školy dbá na prevenci rizik, všichni žáci jsou poučováni o zásadách a pravidlech bezpečného chování. Počty úrazů škola sleduje a přijímá účinná opatření k jejich snižování.

K plnění záměrů a cílů v ŠVP má škola vytvořeny vhodné personální i materiální podmínky. Aktuálně zajišťuje vzdělávání 38 učitelů. S výjimkou jednoho, který dokončuje příslušné studium, jsou odborně kvalifikovaní, stejně jako asistentka pedagoga. V rámci personálního

řízení je věnována potřebná pozornost novým učitelům a promyšleně probíhá i podpora profesního rozvoje pedagogů. Příjemné, upravené a esteticky vyzdobené prostředí školy je dostatečně vybavené digitálními technologiemi i pomůckami a efektivně podporuje vzdělávání žáků. Účelné vynaložení finančních prostředků se promítlo zejména do pořízení velkoplošných dotykových monitorů, vhodné úpravy prostoru šaten či do vybudování odpočinkové místnosti pro žáky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hodinách panovala pracovní a klidná atmosféra a žáci s učiteli dobře spolupracovali. Ve dvou třetinách hodin byli téměř všichni aktivně zapojeni do výuky. Zvolené metody s vhodným využitím zkušeností žáků z reálného života vedly k dosažení vzdělávacího cíle. Žáci měli většinou dostatek času pro řešení úlohy nebo formulaci odpovědi. Organizační formy a struktura vyučovacích hodin však nebyly zcela efektivní. Ve více než polovině z nich jednoznačně převažovalo frontální uspořádání, které bylo účelné pouze v pětina hodin. V necelé třetině výuky zařadili učitelé skupinovou práci pro rozvoj spolupráce a kooperativního chování a jen minimálně využili práci žáků ve dvojici s cílem rozvoje komunikativní kompetence. Žáci v menší míře samostatně využívali různé informační zdroje při řešení úlohy. Pouze v desetina hodin byla součástí řešení diskuze o problému nebo analýza dat. V průběhu hodin chyběla cílená diferenciací obsahu učiva či zadání, všichni žáci řešili stejné příklady a úlohy, což dostatečně nezohledňovalo odlišné potřeby jednotlivců. Závěry hodiny byly spíše formální, nebyly využity ke shrnutí učiva a k zhodnocení dosažení vzdělávacího cíle a v naprosté většině výuky ani k sebehodnocení žáků. Přetrvává nepravidelné využívání reflexe vzdělávacích cílů v závěru výuky, což omezuje účinnou zpětnou vazbu učitelům i žákům o míře zvládnutého učiva.

V polovině hospitovaných hodin českého jazyka a literatury se učitelům dařilo rozvíjet čtenářskou gramotnost žáků při interpretaci uměleckých a publicistických textů. Žáci vyhledávali informace, logicky argumentovali a obhajovali svá tvrzení. V jedné hodině, založené na obsahově náročné komunikaci o literatuře, bylo účelně využito sebehodnocení a vrstevnické hodnocení samostatné práce žáků. Výuka probíhala v kmenových učebnách, třídy nebyly dělené, byly tudíž velmi početné, a nevyužití kooperativních forem práce tak vedlo k nižší míře zapojení některých žáků do výuky. Pouze polovina hodin měla didakticky zvládnutý závěr, diferenciací směrem k nadaným žákům nebyla pozorována.

V rámci rozvoje čtenářské gramotnosti žáci efektivně využívají školní knihovnu a četné pravidelné výukové aktivity v místní knihovně. Zapojením do projektů a soutěží a při tvorbě uměleckých a publicistických textů například do tradičního školního časopisu škola účelně podporuje také komunikační kompetence žáků. Zcela zásadní pro dlouhodobou podporu čtenářské gramotnosti je však tvorba ročníkových prací a jejich obhajoba.

Výuka cizích jazyků probíhala s vhodným a účelným využitím digitálních technologií. Tři čtvrtiny vyučovacích hodin byly realizovány zdařile s využitím různých forem a metod práce, které vhodně motivovaly žáky k aktivní spolupráci. Zařazení poslechových cvičení účinně podporovalo rozvoj receptivních jazykových dovedností. Názornost výuky byla asi v polovině hodin umocněna vhodným využitím pracovních listů a interaktivní tabule. Učitelé většinou důsledně používali daný cizí jazyk, čímž vhodně podporovali komunikaci žáků a účelné rozvíjení cizojazyčných kompetencí. Pouze ojediněle se však vyskytlo opravování chyb učitelem v žakově výslovnosti, v gramatice nebo v použitých jazykových prostředcích, takže žáci nedostali potřebnou zpětnou vazbu pro správné používání cizího jazyka. Ve výuce rovněž chybělo cílené zařazování úloh s odlišnou kognitivní náročností. Nebylo uplatňováno sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků, ani didaktické závěry

hodin. Ojedinele docházelo k neefektivnímu využití času vyučovacích hodin zařazením prezentace o reáliích dané země v českém jazyce nebo při nevhodně zorganizovaném zkoušení žáka. Dlouhodobé působení rodilého mluvčího pro anglický jazyk a nově pro španělský jazyk kvalitně oživuje výuku a umožňuje žákům osvojování si cizího jazyka se správnou výslovností s využitím vhodných jazykových prostředků typických pro daný jazyk.

Ve výuce přírodovědných předmětů probíhalo praktické cvičení v účelně zařízené fyzikální laboratoři. Motivovaní žáci stanovovali hypotézy, prováděli měření a jeho výsledky si zapisovali tak, aby v příští hodině mohla proběhnout debata o experimentu. Efektivně kooperovali ve skupinách a vhodně pracovali s chybou. Učitelka jim poskytovala účelnou zpětnou vazbu, kladla problémové otázky a rozvíjela kritické myšlení žáků. V dalších hodinách přírodovědného vzdělávání učitelé účelně podporovali názornost prováděním pokusů a videoukážkou v anglickém jazyce. Teorie byla vhodně spojována s reálným životem. Frontální organizace vyučování ve dvou třetinách hodin však nevytvářela dostatečný prostor pro účelnou diferenciaci práce nebo pro aktivní soustavnější vyjadřování jednotlivých žáků a samostatnou práci s informacemi.

Velmi dobře probíhala výuka matematiky. Učitelé vhodně zaměřili svoji činnost na motivaci, podněcování aktivity žáků a podporu jejich zájmu o předmět. Vhodnými formami volili společné opakování s řešením zadání na tabuli, oživené využitím interaktivní aplikace. Žáci prokazovali dobré znalosti, pracovali klidně, mohli si navzájem poradit a pracovat se zápisky v sešitě. Předností všech hodin bylo aktivní vyvolávání všech žáků, vstřícnost vyučujících, individuální pomoc a systematické vysvětlování v případě potřeby. Učitelé často vyjadřovali pozitivní očekávání, povzbuzovali žáky v hledání správných odpovědí a prokládali řešení dalšími problémovými otázkami.

Silnou stránkou výuky odborných předmětů byla systematická práce podložená vhodnými pomůckami, které poskytovaly žákům dostatečnou podporu při probírání nové látky i při opakování. Žáci byli ukázněni, všichni si zapisovali řešení do sešitů či poznámky do učebnic. Vyučující jim poskytovali individuální podporu a dostatečně využívali názornost. Pozornost některých žáků však byla v průběhu hodin oslabena zařazením pouze jednotvárné aktivity spočívající v zápisu řešení jednotlivých účetních operací vyučujícími na tabuli.

Motivaci a odpovědnost žáků za vlastní proces učení vhodně dlouhodobě posiluje práce žáků oboru Obchodní akademie ve fiktivních nebo reálných studentských firmách v rámci učební praxe. V hodinách byli aktivní především žáci, vyučující plnila roli průvodce, pozorovatele a rádce. Žáci živě diskutovali o provozních problémech firem, spolupracovali a plnili různé úkoly podle svého pracovního zařazení. Učební praxe je ve 3. ročníku vhodně doplněna absolvováním odborné praxe na pracovištích smluvních partnerů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při posuzování míry dosažení výstupů ŠVP škola efektivně využívá četné interní nástroje, například ústní zkoušení, testy a písemné nebo srovnávací ročníkové práce. Hodnocení je vhodně doplňováno i nástroji externími formou různých testování, výsledků maturitních a mezinárodních jazykových zkoušek, vyhodnocováním umístění žáků v olympiádách a soutěžích. Škola výsledky vzdělávání žáků pravidelně statisticky hodnotí. Informace o průběžném hodnocení jsou žákům i zákonným zástupcům operativně dostupné především prostřednictvím informačního systému.

Z analýzy interních výsledků vzdělávání je patrné, že škola účelně podporuje motivaci žáků i rozvíjení jejich kompetence k učení, neboť více než dvě třetiny žáků prospívají s vyznamenáním. Průměrný prospěch žáků školy se v minulých třech školních letech výrazněji neměnil, pohyboval se kolem 1,3. Z mezioborového porovnání je zřejmé, že žáci osmiletého oboru mají mírně lepší výsledky ve srovnání se žáky čtyřletého oboru Gymnázia. Prospěch žáků oboru Obchodní akademie se pohybuje kolem 2,0, mírně se zhoršuje v závěrečném ročníku. Pouze minimum žáků školy neprospěje a následně opakuje ročník.

Dobrym průběžným výsledkům odpovídají i výsledky maturitních zkoušek. Žáci, kteří se k maturitní zkoušce přihlásí, ji také v naprosté většině konají. Zhruba třetina žáků osmiletého i čtyřletého oboru Gymnázium si volí ve společné části zkoušku z matematiky. V posledních třech školních letech celkově prospěla cca polovina žáků školy u maturitní zkoušky s vyznamenáním. V uvedeném období byl průměrný prospěch žáků osmiletého oboru u maturitní zkoušky 1,5. Žáci čtyřletého oboru Gymnázia dosáhli průměru 1,7 a u žáků oboru Obchodní akademie činil průměr 2,4. Škola však také registruje žáky, kteří u maturitní zkoušky neuspěli. Ve školním roce 2019/2020 neprospělo celkem pět žáků ze 65 přihlášených, z nich jeden žák osmiletého oboru ze společné části maturitní zkoušky z matematiky a čtyři žáci oboru Obchodní akademie ze společné části z českého nebo anglického jazyka. Ve školním roce 2020/2021 se prospěch žáků u maturitní zkoušky zlepšil, prospěli všichni žáci. Ve školním roce 2021/2022 byl neúspěšný jeden žák oboru Obchodní akademie u praktické zkoušky z odborných předmětů.

K prevenci neprospěchu a k zajištění úspěšnosti žáků v průběhu i při ukončování vzdělávání jsou účelně využívány obvyklé postupy, např. individuální konzultace, doučování a upevňování učiva v seminářích. Škola dobře reflektuje vzdělávací potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pedagogové jsou účelně informováni o jejich individuálních potřebách. Jejich prospěch je srovnatelný s ostatními žáky. Také žákům s odlišným mateřským jazykem škola poskytuje účinnou podporu. Škola věnuje dostatečnou pozornost i pravidlům a mechanismům pro prevenci rizikového chování, které má srozumitelně nastavené v preventivním programu školy. V něm jsou naplánované a vyhodnocené akce, besedy či přednášky na různá témata. Problémové chování žáků je ojedinělé a ihned je systematicky řešeno. Chybí ale průběžná analýza příčin absence ve spolupráci se všemi pedagogy a školním poradenským pracovištěm pro stanovení konkrétních opatření především u žáků oboru vzdělání Obchodní akademie.

Velmi dobré chování žáků je podporováno udělováním pochval. Ojedinělým případům žáků s kázeňskými problémy a nevhodnými formami chování jsou ukládána kázeňská opatření. Pozitivem je, že počet udělených pochval výrazně převyšuje nad uloženými kázeňskými opatřeními.

Ke zvládnutí nároků středoškolského vzdělávání a k vytvoření přátelských vazeb v třídních kolektivech přispívá vhodně nastavený adaptační proces zahrnující zahajovací kurz pro první ročníky a kvintu. Zážitkové aktivity provázejí žáky vhodně po celou dobu vzdělávání např. formou týdenních volitelných vzdělávacích a sportovních kurzů. To se dobře promítá i do aktivity žáků při účasti v mnoha vědomostních, sportovních nebo odborných soutěžích. Jejich nadání a zájem je vhodně rozvíjen v řadě okresních, krajských i celostátních soutěžích a přehlídkách, ve kterých žáci dosahují velmi pěkných výsledků. Žáci oboru Gymnázium jsou úspěšní především v předmětových a vědeckých soutěžích, žáci oboru Obchodní akademie se pravidelně zapojují do soutěží s odbornou ekonomickou tematikou a do soutěží pro studentské firmy, např. do soutěže o nejlepší logo, vizitku nebo katalog v rámci pořádaných veletrhů těchto firem. Škole se rovněž úspěšně daří rozvoj cizojazyčných kompetencí žáků. Při skládání mezinárodních jazykových zkoušek jsou žáci

dlouhodobě úspěšní a většina z nich dosahuje vyšších úrovní, než jaké předpokládá rámcový vzdělávací program.

Škola také sleduje uplatnění svých absolventů na trhu práce, využívá při tom zejména osobního kontaktu s nimi. Výrazná většina absolventů školy úspěšně pokračuje ve studiu v terciárním vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

V roce 2016 proběhla změna na pozici ředitele školy.

Vhodně byly aktualizovány školní vzdělávací programy, např. včetně možnosti volby zaměření v Obchodní akademii.

Nedostatky z předchozí inspekční činnosti byly částečně odstraněny, přetrvává nízká míra zařazování sebehodnocení žáků a méně pestré organizační formy práce ve vyučování.

Silné stránky

Zajišťování výběrových vzdělávacích kurzů a povinné zpracování a obhajoba odborných prací podporuje rozvoj klíčových kompetencí žáků oboru Gymnázium včetně jejich kompetence k celoživotnímu učení.

Práce žáků oboru Obchodní akademie ve fiktivních firmách nebo v reálných studentských firmách podporuje rozvoj odborných a sociálních kompetencí a jejich podnikavost.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Učitelé většinou nevyužívali pestřejší organizační formy výuky, v malé míře diferencovali práci pro nadané žáky nebo pro žáky, kteří mají o dané téma zájem.

V závěru vyučovacích hodin chybělo shrnutí učiva, většinou rovněž žakovské hodnocení své práce nebo práce spolužáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Zařazovat v hodinách pestré organizační formy pro oživení výuky, diferencovat práci pro zohledňování potřeb jednotlivých žáků.

Věnovat pozornost didakticky zdařilému závěru vyučovacích hodin se zhodnocením výkonu žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnou csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, č. j. OŠMS/5931/2001, účinnost od 1. října 2001 včetně dodatků č. 1 až 8
2. Jmenování ředitelem příspěvkové organizace Gymnázium a Střední odborná škola ekonomická Sedlčany, účinnost od 1. července 2016 a od 1. července 2022
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k datu inspekční činnosti
4. Školní vzdělávací programy účinné k termínu inspekční činnosti
5. Školní řád účinný k termínu inspekce
6. Záznamy z pedagogické rady a z jednání předmětových komisí, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
7. Evidence žáků (školní matrika) včetně výsledků vzdělávání žáků, stav k termínu inspekční činnosti
8. Třídní knihy, rozvrhy vyučovacích hodin, školní rok 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
9. Dokumentace žáků k přijímání a ukončování vzdělávání k termínu inspekční činnosti (vzorek)
10. Dokumentace školního poradenského pracoviště k termínu inspekční činnosti (vzorek)
11. Internetové stránky školy www.goasedlcany.cz, stav k termínu inspekční činnosti
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně plánu jejich dalšího vzdělávání k datu inspekční činnosti (vzorek)
13. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví platná ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti (vzorek), kniha úrazů žáků
14. Hospodářská dokumentace (účetní závěrka za rok 2021, závazné ukazatele rozpočtu na rok 2021 a 2022, finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu za rok 2021 a 2022, zpráva o hospodaření a činnosti příspěvkové organizace za rok 2021)
15. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021 a 2021/2022
16. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-452/16-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Vladimíra Hokešová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Pavla Vítková, školní inspektorka

Mgr. Eva Karasová, školní inspektorka

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.